

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZİ ÖZET BİLGİ FORMU

Tez Adı ARAÇ LASTİK TOZLARININ ÇEVRESEL ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	Tez Danışmanı Prof. Dr. Fatma Olcay TOPAÇ
<p style="text-align: center;">% 10 oranında lastik tozu uygulanmış topraklarda üreaz aktivitesi, arginin amonifikasyon hızı ve alkali fosfataz aktivitesi parametrelerinin inkübasyon süresince değişimi</p>	Tez Başlama-Bitiş Tarihi 2018-2020
	Proje No*
	Destek Miktarı (TL)*
	Destekleyen Kuruluş*

Anahtar Kelimeler amonifikasyon, taşıt lastik tozu, enzim aktivitesi, inkübasyon, toprak kirliliği

Tezin Amacı ve Önemi

- Günümüz dünyasında taşıtlardan kaynaklanan çevresel kirlilik küresel bir çevre sorunu olarak kabul edilmektedir. Yapılan çalışmalar genellikle egzozdan kaynaklı partikül maddeler üzerine yoğunlaşmış olup taşıt lastiklerinin sürtünmesiyle oluşan lastik tozlarının çevresel etkileri üzerinde daha az durulmuştur. Taşıt lastiklerinin bileşimi dikkate alındığında, bu lastikler ile yol arasındaki sürtünmeden kaynaklanan partikül maddelerin, farklı çevresel ortamları farklı seviyelerde etkilemesi beklenmektedir. Özellikle yol kenarlarındaki tarımsal arazilerde görülebilecek olası etkilerin değerlendirilmesi, insan ve çevre sağlığı açısından son derece önemlidir.
- Bu tez çalışmasında, sürtünme sonucu toz haline gelerek yol kenarlarındaki topraklara karışan taşıt lastiklerinin, bazı toprak verimlilik parametreleri üzerindeki etkilerinin laboratuvarında yürütülen bir inkübasyon çalışmasıyla ortaya konulması amaçlanmıştır.
- Tez kapsamında yürütülen inkübasyon çalışması, topraktaki azot döngüsünde önemli rol oynayan amonifikasyon proseslerinin lastik tozlarının yarattığı kirliliğe duyarlı olduğu ve hızla cevap verdiğini göstermiştir.

- Trafik akışının yoğun olduğu bölgelerde yol kenarlarında bulunan tarımsal arazilerdeki taşıt lastik tozlarına bağlı olası kirliliğin izlenmesi ve değerlendirilmesinde, özellikle üreaz aktivitesinin indikatör parametre olarak kullanılabilmesi sonucuna varılmıştır.
- Yürütülen çalışma ayrıca lastik tozunun etkisiyle biyokimyasal faaliyetleri baskılanmış toprakların ıslahı için evsel nitelikli arıtma çamurlarının kullanılabilmesini de göstermiştir.
- Elde edilen sonuçlar çerçevesinde tezden “Taşıt Lastik Tozlarının Toprak Enzim Aktiviteleri Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi” isimli makale Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisinde yayınlanmıştır (2019, 17, 306-314). Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi TR Dizin ‘de taranan ulusal hakemli dergidir.

İletişim Bilgileri

Tez Danışmanı:

Adı – Soyadı : Prof. Dr. Fatma Olcay TOPAÇ
Telefon : 0 224 2942109
E-posta adresi : olcaytopac@uludag.edu.tr
Web sayfası :

Tez Sahibi:

Adı – Soyadı : Damla AKTAŞ
Telefon : 05437934086
E-posta adresi : damlaaktas94@gmail.com